

Co se stalo v Abertamech?

Vzdělávací cíl: Prostřednictvím srovnání čtyř fotografií žáci analyzují proměnu veřejného prostoru obce Abertamy od začátku 20. století do současnosti (1912, 30. léta, 70. léta, 2004). Zamýšlejí se nad příčinami a důsledky historických proměn místa a snaží se je popsat v rámci vyprávění.

Klíčová slova: důsledky druhé světové války, dějiny ve veřejném prostoru, Sudety, trvání a změna, tvoříme

Práce s jednotlivými slidy:

Poznámky:

1 ZKOUMÁNÍ FOTOGRAFIE (5 min.)

Prohlížení fotografií s pomocí lupy a čtení popisky.

Obec Abertamy (něm. Abertham) leží v Krušných horách. Fotografie dokumentují důležitou část náměstí, kde se odehrávaly významné události a byl zde vztyčen památník.

Fotografie nejsou seřazeny dle časové posloupnosti. První snímek v pořadí je z konce 30. let, zachycuje památník připomínající vojáky z první světové války. Německý nápis „Seinen Helden dankt Abertham.“ = „Svým hrdinům děkují Abertamy.“ Jedná se o původní prvorepublikový památník doplněný po připojení Sudet k Říši o nacistické symboly. Druhá fotografie z roku 2004 ukazuje současný stav místa v obci. Další snímek z roku 1912 zachycuje start tradičního lyžařského závodu. Poslední fotografie je pravděpodobně ze 70. let a ukazuje pionýrskou stráž u pomníku osvobození Rudou armádou. Původní památník byl zcela přestavěn.

2 ANALÝZA FOTOGRAFIÍ / OZNAČOVÁNÍ ZMĚN (10 min.)

Žáci na fotografiích označují, co se změnilo (červeně) a co zůstalo stejné (modře). Vyznačené prvky doplňují svým komentářem.

Při analýze můžete žákům pomoci následujícími otázkami: V jakém státě se památník nachází? - Podle čeho jste to poznali? Komu nebo čemu je památník věnován? - Jaké symboly k tomu odkazují? Jakým jazykem mluví občané na fotografiích? - Podle čeho tak soudíte?

3 INTERPRETACE FOTOGRAFIÍ (10 min.)

Odpovídání na otázku na základě předchozí analýzy: Proč se místo s památníkem změnilo?

Fotografie dokumentují důležitou součást náměstí, která byla z pohledu vzpomínkové kultury nesmírně exponovaná. Každý nový režim využíval místo po svém a upravoval odkaz památníku, který v průběhu let doznal výrazných změn.

Pro detailní analýzu mohou žáci využít Wikipedii a online mapy. Zeptejte se žáků, co by ještě chtěli nebo potřebovali vědět.

4 VYPRÁVĚNÍ PŘÍBĚHU (10 min.)

Žáci řadí fotografie podle časové posloupnosti. Popisují stav místa na fotografiích, zasazují jeho proměny do historických souvislostí a shrnují je pomocí příběhu.

Další možnosti zapojení do výkladu:

Učitel může aktualizovat téma památníku a úprav veřejného prostoru obce: ? Co by na místě památníku mohlo stát dnes? Návrhy zdůvodněte. Případně může dalšími otázkami posílit regionální přesah cvičení.

? Jaké místo v našem městě prošlo podobnou proměnou? ? Proč si myslíte, že náměstí v Abertamech zůstalo dodnes prázdné? Proč se některá veřejná prostranství neobnovují?